

ΑΤΡΟΣ και Λογοτέχνης φαίνονται δύο πράγματα εκ διαμέτρου αντίθετα διά τὸν ἐπιπόλαιον παρατηρητὴν ἄλλ' εἶναι γνωστὸν ὅτι, ὅταν δύο ἀντικείμενα εὐρίσκονται εἰς τὰ ἄκρα μιᾶς εὐθείας γραμμῆς, καί, ὅταν ἡ γραμμὴ αὕτη καμπυλωθῇ ἢ μεταβληθῇ εἰς τέλειον κύκλον, τὰ δύο αὐτὰ ἀντικείμενα θὰ πλησιάσουν, θὰ ταυτισθῶν. Ἔτσι καὶ ὁ παρατηρητὴς τοῦ κατόπιν βαθείας σκέψεως θὰ ἀναγκάσῃ τὴν ἐπιπόλαιον εὐθείαν νὰ καμφθῇ, θὰ εἰρεθῇ πρὸ τοῦ ἰδίου ἀποτελέσματος.

Ἐάν εἶχαμεν «Σχολὴν Λογοτεχνίας», μίᾳ ἐκ τῶν κυριωτέρων βοηθητικῶν ἐπιστημῶν θ' ἀνεγνωρίζετο ὠρισμένως ἡ Ἱατρικὴ, καὶ μία ἐκ τῶν κυριωτέρων ἑδρῶν τῆς σχολῆς ταύτης θὰ ἦτο ἡ Φυσιολογικὴ ψυχολογία ἢ ἐπὶ τὸ φιλοσοφικώτερον καὶ αὐτὴ αὕτη ἢ Ἀνατομική.

Τινὲς ἴσως καχυπόπτως μειδιάσῃσι ἡ ἀνατομικὴ εἶναι ἡ χημικὴ ἀναγωγὴ τῆς Λογοτεχνίας, ὅπως ἡ γενικὴ Ἱατρικὴ εἶναι ἡ ἀψιμυθίωτος βάσις αὐτῆς. Εἰμαι βέβαιος ὅτι ὀλίγοι θὰ πιστεύσουν εἰς τὴν ἐξήγησιν τῆς σχέσεως ταύτης· διότι καὶ ἐγὼ ὁ ἴδιος ἡσθάνθημι τοὺς αὐτοὺς δυσταχυμοὺς, ὅταν ἤκουσα κάτι παρόμοιον ἄλλᾳ. ὅταν ἐπῆγα εἰς τὸ ἐργαστήριον τοῦ θανάτου, εἰς τὰ ὑπόγεια τοῦ φρικιαστικοῦ ἐκείνου μεγάρου ποῦ ὀνομάζεται Ἀνατομεῖον, καί, ὅταν ἐπὶ πολλοὺς μῆνας ἔσκυπα ἀπάνω εἰς τὰ πτώματα καὶ εἰργάσθην τὴν μακάβριον τέχνην κάτω ἀπὸ τὰ ἡλεκτρικὰ λαμπύρια, διησθάνθημι πῶς ἐμάνθανα κάτι τὸ πολὺ μεγάλον, ὅχι μόνον τὴν Ἱατρικὴν ἐνδιαφέρον, ἀλλὰ καὶ καθὲ καλὴν τέχνην, μίαν διάχυτον οὕτως εἰπεῖν καλλιτεχνίαν, ποῦ εἰσέδυε εἰς τὸν ἑαυτόν μου καὶ εἰμποροῦσε ἐφεξῆς νὰ μορφωθῇ καταλλήλως, ἀναλόγως τοῦ σχήματος τὸ ὁποῖον θὰ τοῦ ἐπεβάλλετο.

Ἀλλὰ δὲν παρετηρήσατε ὅτι ὁ λογοτέχνης ἐπιτυγχάνει ὅταν εἶναι ὅσον τὸ δυνατόν ἐγγὺς πρὸς τὴν ἔκφρασιν τῆς φύσεως; Δὲν παρετηρήσατε ὅτι ἡ Ἱατρικὴ οὐδὲν ἄλλο εἶναι εἰμὴ ἐπιστημονικὴ ἐκμάθησις, τουτέστιν ἀναλυτικὴ ἐκζήτησις [τῶν δυσδύλων ἐκφράσεων τῆς φύσεως; Δὲν παρετηρήσατε τέλος ὅτι οἱ Λογοτέχνη ἐκεῖνοι ποῦ ἐσπούδασαν τὴν Ἱατρικὴν εἶνε τὰ διαπρεπέστερα λογοτεχνικὰ ὀνόματα;

Δὲν ἀμφιβάλλω, ὅτι αὐτὰ τοῦλάχιστον, καεῖς δὲν θ' ἀρνηθῇ, καὶ διὰ τὸ νὰ δώσω καὶ μερικὰ παραδείγματα ἀρκεῖ νὰ ἀναφέρω ὅτι ὁ ἐπίσημος αὐλικὸς ποιητὴς τῆς Ἀγγλίας εἶναι ἱατρός, καθὼς καὶ ὁ πολὺς Κόναν-Ντόιλ, ὁ συγγραφεὺς τοῦ «Σέρλοκ Χόλμς», ὁ Ἀκαδημαϊκὸς Paul Bourget καὶ ὅχι ὀλίγοι Γάλλοι Ἀκαδημαϊκοὶ καὶ ἄλλοι ἐπιφανεῖς λογοτέχνηι τῆς Γαλλίας, Γερμανίας, Ἱταλίας, Ρωσσίας καὶ ὅλων ἀνεξαιρέτως τῶν ἐθνῶν χωρὶς νὰ παραλείπεται φυσικὰ καὶ ἡ Ἑλλάς, ἡ ὁποία, ἔχει νὰ ἐπιδειξῇ τὸν Νιρβάνα, τὸν Καρκαβίτσον, τὸν Τανάγραν, τὸν Ποριώτην, τὸν Ταγκόπουλον καὶ ἀρκετοὺς ἄλλους ἱατροὺς καὶ διακεκριμένους συνάμα λογοτέχνας.

Καὶ ὅχι μόνον ἱατροὶ ἔγιναν μεγάλοι λογοτέχνηι (ὁ μέγας Göthe, ὁ Ρώσος ἡθογράφος Koralenko κ. ἄ. π.), ἀλλὰ καὶ λογοτέχνηι ἔγιναν μεγάλοι ἱατροί,

ὅπως ὁ μέγας φυσιολόγος Claude Bernard, ὁ ὁποῖος πρὸ τῆς ἐπιδόσεως του εἰς τὴν Ἱατρικὴν ἠσχολεῖτο μὲ τὴν συγγραφὴν θεατρικῶν ἔργων, ὁ μέγας χειρουργός Billroth, καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Βιέννης ὁ ὁποῖος κατ' ἀρχὰς εἶχε σπουδάσει Μουσικὴν καὶ ἠσχολεῖτο εἰς τὴν ἰδεολογικὴν λογοτεχνίαν, καὶ τόσοι ἄλλοι.

Ἀλλὰ καὶ ἄλλως ἂν ἐξετάσωμεν τὸ ζήτημα, παρατηροῦμεν ὅτι αἱ δύο αὗται τεχναί—διότι Ἱατρικὴ καὶ Λογοτεχνία εἶναι ἐξ ἴσου τέχναι—ἂν δὲν ταυτίζονται ἐκ πρῶτης ὀψεως, ταυτίζονται ὁμως εἰς τὴν κοινήν των βράσιν, ἡ ὁποία εἶναι ἡ Φιλοσοφία. Καθ' ὅτι εἶναι γνωστὸν εἰς πάντας, ὅτι μέχρι τοῦ ΙΗ' αἰῶνος αἱ Ἱατρικαὶ διαγνώσεις ἀπέρρεον ἀμέσως ἐκ τῆς Φιλοσοφίας (ἢς τὴν συμμετοχὴν εἰς τὴν Ἱατρικὴν κατέρρευν ἢ ἐπινόησιν τοῦ μικροσκοπίου), ὅπως καὶ ἡ παλαιότερα (καὶ ἀγνοτέρα) Λογοτεχνία ἐσθηρίζετο ἐπὶ τῆς Φιλοσοφίας, οὐ μὴν, ἀλλὰ καὶ σκοπὸς τῆς ἦτο ἡ τεχνικὴ εὐκρίνισις τῶν φιλοσοφικῶν λεπτομερειῶν.

Ἔσπε ἡ ἰδέα ὅτι ἡ βρωμερὰ Ἱατρικὴ, πόρρω ἀπέχει τῆς λεπτεῖς Λογοτεχνίας, εἶναι πολὺ σφαλικά, καὶ εἰς τὰ τόσον πολυσχιδῇ συγγράμματα τῆς Λογοτεχνικῆς, θὰ ἔπρεπεν ἀναμιφθόλως νὰ μελετηθῇ τὸ ἔργον τῶν Ἱατρῶν-Λογοτεχνῶν, καὶ νὰ συστηματοποιηθῶν καταλλήλως τὰ κεφαλαιώδη ἐκεῖνα Ἱατρικὰ στοιχεῖα τὰ ὁποῖα ἐφοδιάζουν τὸν λογοτέχνην μὲ τὸ κυριώδη θεωρητικὰ στοιχεῖα τῆς ἐπιστήμης του.

Δὲν διστάζω συνεπὶς νὰ τολμήσω νὰ ἐκφράσω τὴν εὐχὴν, ὅπως ὁ μέλλον καθηγητὴς τοῦ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου μας εἰς τὴν ἔδραν τῶν Νεωτέρων φιλολογίων, φροντίσῃ κατὰ τὸ δυνατόν διὰ τὴν θεωρητικὴν ταύτην ἀποψιν τῆς μορφώσεως τῶν ἀκροατῶν του, ἂν καὶ μία τοιαύτη ἀρχὴ θὰ ἦναι ὀλίγον δύσκολος.

Ν-Ν. ΔΡΑΚΟΥΛΙΔΗΣ

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΙ

(Ἐξ Ἀθηναϊκῶν ἐφημερίδων)

«Εἰς τὸ λεῖον μέτωπον ἠὺλακοῦτο μία γραμμὴ τῆς σκέψεως τῆς, ἥτις συνέστελλε τὰ χεῖλη καὶ διήνοιγε τοὺς ῥόθωνας» (. . . τοῦ μετώπου ;)

* «Ὁ δυνάμενος νὰ βοηθήσῃ τὴν πτωχὴν οἰκογένειαν ὥς τὸ πρᾶξι καὶ θὰ τὴν σώσῃ ἀπὸ τὸν ἐξ αἰτίας θάνατον, *ιδίᾳ* κατὰ τὰς ἀγίας αὐτὰς ἡμέρας».

* «Μὲ τὴν καρδίαν *ἀσφαλῶς* πάλλουνσαν ἀπὸ σπαραγμῶν, κατῆλθεν εἰς τὸν τάφον».

* «Τὰ μαλλιά τῆς ἦσαν μαῦρα, σὺν τὰ σκοτάδια τὰ μελαγχολικά (Ἄρα ποῖον ἔχουν χροῖμα τὰ σκοτάδια τὰ μὴ μελαγχολικά ;)

* «Ἡ κίνησις τῆς πόλεως ἦτο . . . ἐξησκημένη».

* «Αἱ γοητεῖαι τῶν θεληγέτρων τῆς».

* Ἀπὸ μυθιστορήματος : Ἡ δεσποινὶς ἠρώτησε τότε τὸν ἀρχιεπίσκοπον :

— Εἰσθε νυμφευμένοι, πανιερώτατε ; »

ΑΛΙΕΥΣ